176 Allah'ın sınavını anlamak için önce Psikoloik testleri anlamak gerek

Bir insanın psikolojik durumunu sınamak için psikologlar yetenek testleri ve kişilik testleri gibi değişik testler kullanırlar. Bunlardan bazıları önceden hazırlanmış soruların cevaplanması üzerine kurulmuş iken bazısında önceden hazırlanmış maddeler halinde sorular yoktur, kişi kendi yeteneklerini sergilediği için **sınavın yönünü de sonunu da kendi belirler**. Psikolog ise durum değerlendirmesi yapar. Bunlardan biri çocukların gelişimlerinin değerlendirildiği GOOD ENOUGH – HARRiS Bir İnsan Çiz Testi'dir. Bu teste giren kişiden serbest olarak bir insan resmi çizmesi istenir. Bu açıdan serbest bir testtir. İkinci olarak Lousa Duss Psikanalitik Hikâyeler testi örnek verilebilir. Bu testte de yarım bırakılmış hikâyeleri kişinin tamamlaması istenir ve test süresince müdahale edilmez. Olayların gidişatı tamamen kişiye bağlıdır. Soru cevap tarzında olmayan bu testler serbestçe kişinin kendi akli ve ruhi yapısını ortaya koyan testlerdir.

Bunları neden anlattım? Çünkü Allah'ın sınav yapma mantığını daha iyi kavrayabilmek için öncelikle insanların da benzer uygulamalar yaptığını anlamamız gerekiyor. Allah da Dünya'da serbest bir imtihan uygular. İman etme sorusu dışında özel soruları yoktur, insan tüm yaşamının resmini kendi çizer, hayatın doğasının gereği kendiliğinden önlerine gelen seçimlerde insanlar seçimlerini yaparlar ve ortaya koyduğunuz yaşam resminizi mahşer günü Yaratıcı ile birlikte değerlendirirsiniz. Allah zamandan bağımsız olduğu için *gelecek* gibi kavramlar biz ölümlüler için var olan göreceli kavramlardır. Dolayısıyla Allah için geleceği bilmek diye bir şey söz konusu olmadığından "geleceği bildiği halde… ile başlayan sorular da insan beyninin yetersizliğinden ve zaman gerçeğini anlayamıyor oluşundan dolayı sorulmuş sorulardır.

Soru: Aşağıdaki ayette Allah'ın sınav yapmak için İsrailoğulları'nı öldürttüğü mü kast ediliyor?

İlgili Makaleler

-

368# İçki neden haram? İçki neden bir seferde yasaklanmadı? 6 Aralık 2021

Araf 141: "Hani Biz, size azapların en kötüsünü yapan; oğullarınızı öldürüp, kızlarınızı sağ bırakan; Firavun toplumundan sizi kurtarmıştık. Bunda, sizin için Rabb'inizden büyük bir

sınav vardı…”

Cevap: Ayeti böyle anlamak için Kuran’ı hiç bilmemek gerekiyor. Ayette “sizi biz kurtardık” dediği halde “sizi biz öldürttük” dememiştir. O halde burada ki “sınav vardı” lafzını doğru anlamak gerekir. İnsanın kötü bir şeyle sınav olması o sınavın kötü şartlarını isteyenin Allah olması demek değildir. Çoğu zaman insanın kendisi kendi başını belaya sokar veya kötü insanlar insanı gelir bulur. Çünkü Allah kötülüğü yapanların iradesini de sınırlamamıştır ve kötülüğü yapan Firavun burada kötülüğün asıl sorumlusudur. O halde insanların sınavda olması demek kötü işi Allah’ın insanlara istediğini değil, **Allah’**ı**n insanlar**ı**n hareketlerini her durumda g**ö**zlemleyip de**ğ**erlendirdi**ğ**ini g**ö**sterir**. Kötü işi yapan etken ise insanların kötü niyetleri veya dikkatsizlikleri veya tedbirsizlikleri olabilir. Yeryüzünde kötülük istemeyen Allah’a, İsrailoğulları’nı öldürtmesi için Firavun’a emir verdi demek gerçekleri karıştırmaktır. Buna benzer olarak, şu ayette de aynı fiil (bela: denemek, sınav yapmak) kullanılmıştır;

Ahzab 10-11: “Hani onlar, size hem üstünüzden, hem alt tarafı**n**ı**zdan gelmi**ş**lerdi; g**ö**zler kaym**ış**, y**ü**rekler g**ı**rtlaklara gelip dayanm**ış**t**ı** ve siz Allah hakk**ı**nda (birtak**ı**m) zanlarda bulunuyordunuz. İş**te orada, iman edenler s**ı**nanm**ış ve ş**iddetli bir sars**ı**nt**ı**ya u**ğ**rat**ı**lm**ış**lard**ı**.”**

Bu olay hendek harbi gibi çetin bir savaşta olmuştu. Müminler orada sınanmıştı, fakat burada Allah “ben bilerek sizi öldürttüm” demiyor, kimse de böyle anlamıyor. Aynı durum İsrailoğulları için de geçerli fakat birileri kasıtlı olarak ayetin manasını şaşırtıp “Allah İsrailoğulları’nı öldürterek sınav yapmış” gibi gerçeklerin üstünü örtücü cümleler kuruyorlar. Allah masumların öldürülmesini yasaklar, en büyük günahlardan sayar ama bunun manası, içine düştüğünüz belada Allah davranışlarınızı gözetledi sizin davranışlarınızı gördü demektir. Sabrınızı, tepkinizi, dayanışmanızı, isyanınızı, kararlılığınızı, düşmana yardım edenleri, cesur davrananları hep gözetledi ve kaydetti manasındadır. Ayete göre İsrailoğulları’na kötülüğü yapan Firavun idi fakat onları kurtaran Allah idi, öldürten değil. Nasıl kurtardı peki onları? Şöyle:

İbrahim 5:** **“Andolsun Musa’y**ı**: ‘Kavmini karanl**ı**klardan nura ç**ı**kar ve onlara Allah’**ı**n g**ü**nlerini hat**ı**rlat’ diye ayetlerimizle göndermi**ş**tik**…”**

Aynı şekilde ne küçük çocukların ne de büyüklerin başına gelen kötülükleri Allah istemiyor. «Kötülük göndereyim de hele bir sınav yapayım» diye düşünmek Pagan ve ateizm kökenli bir düşünce biçimi.

Soru: Allah insanları neden Dünya’ya sınav için gönderdi. **Cevap**: İnsanların aklen ve ruhen olgunlaşmaları, eğitim görmeleri, ahiret âlemlerini anlayabilecek seviyelere çıkmaları, yetişmeleri, ahiret hayatının değerini anlayabilecek akıl seviyesini kazanmaları, Allah’ın eserlerini ve sebepler perdesi arkasındaki yaratıcılığını daha iyi kavramaları, Allah’ı isim ve sıfatlarıyla daha iyi tanımaları, ve iyiliği bilmenin kötülüğü öğrenmekten geçtiği için Dünya

sınav alanına gönderilmişlerdir. Akıllarını ve hikmeti tamamlayanlar ulvi âlemlerde Cemal sıfatıyla gelen eğitimlerine devam edip varlıklarının amacına tekâmül ederek yürüyeceklerdir.

Nisa 6: “Yetimleri evlenecekleri yaş**a gelinceye kadar deneyiniz (s**ı**nay**ı**n**ı**z), sonra aklen olgunla**ş**t**ı**klar**ı**n**ı** tespit ederseniz, mallar**ı**n**ı** onlara iade ediniz**…”**

Bu ayette Allah yetimleri deneyin deneyip onların aklen olgunlaştıklarını sezerseniz mallarını kendilerine iade edin der, ahiret âlemleri için kendi uygulaması da işte buna benzer. İnsanlar aklen olgunlaşırlarsa mülkleri olan Cennet onlara geri verilecektir, olgunlaşmayıp her şeye sığ bakıp üstüne üstlük nankörlük ve körlük ederlerse hiçbir şey verilmeyecektir, çünkü bu insanlar hiçbir şeyin değerini bilmez.